

F O A I E

центръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 38.

Duminică 22. Septembrie.

1841.

ТЕОРИА СЪРЪЧИЕІ. *)

De Penархъ.

Nil habet infelix paupertas durius in se;
Quam quod ridiculos homines facit.

Juvenalis Sat. III. v. 152.

Nemik n'are neferičita съръчие маї атарѣ дн сине, де кѣтѣ къ фаче пре оми-
ни сьрачї шї де рѣсѣ.

Стерне чечиндѣ ачестъ сѣнтенцъ, тьр-
търїсеце къ нѣ афлатѣ алта маї сьра-
къ дн ъп авторїѣ классїкѣ, шї еѣ зїкѣ къ
нѣ ам четїтѣ алта маї адевърать дн сѣм-
та скриптъръ, каре дн кѣтѣ і пентръ аде-
верѣ нѣ по́те грешї нечї кѣтѣ і негрѣ сѣ-
птѣ зпгїе. — Дарѣ феце каре сѣмте зп-
де лѣ стрѣнцѣ опїнка. Стерне ера попъ
шї цїнеа дїн мѣла лѣ Дѣмнезеѣ о грасъ
парохїе, шї нѣ авеа кавсѣ а сѣ плѣнцѣ
де сьръчїе, пентръ ачеа нѣї сѣмци адевър-
рѣл дїн лѣвнтръ, шї сѣ сѣпъръ де форма
дїн афарѣ. Infelix paupertas, зїче къ ар
фї ъп епїтетѣ датѣ ла сѣвїептѣ фъръ кале,
nil habet durius in se, нѣї плаче нечї о

*) Днсемнѣм, къ ачест артикол е скриѣ дѣпъ грѣ-
матїка шї ортографїа че о аре Tentamen criti-
cum, каре дѣпъ кѣм пеам днцїїндат маї тьрзїѣ,
аѣ ешїт де сѣпг тїнарїѣ шї се афлѣ де вѣнзаре
ла нп: Mexitarїцїї дн Viena. Pedagogia.

цїрѣ; quam quod ridiculos homines facit,
дї pare de totѣ ne чїоплїтѣ, шї маї пре
ѣрмѣ адаѣце къ нечї н'ар фї латїнеце. —
Днсѣ миemi аѣ кѣстѣ дозѣ ideї дн капѣ
четїндѣ о, каре лѣпгѣ тóтѣ имѣцїнѣчїе-
неа чеа калѣ алї Sterne еѣ нѣ крѣзѣ къ
і ар фї венїтѣ лѣї. 1. къ Жївенеале аѣ фо-
стѣ крецїн, 2-о къ аѣ фост ромѣнѣ. — Бра-
во, ворѣ стрїга компатріоцїї меї, днсѣ
кѣтѣ веї демѣстра *) ачеста? — Ашїа фра-
цїї меї: Сїмплїчататеа че сѣ капѣтѣ дн
кърдїле лѣї Жївенеале нѣ сѣ капѣтѣ декѣ-
тѣ дн сѣмта скриптъръ. — Ына!

Адевъррѣл чел адѣнкѣ че заче дн-
трѣнселѣ, нѣ пѣтѣ ешї декѣтѣ дїн ъп ка-
пѣ лѣминатѣ де релїціонеа чеа адевърать.
— Дозѣ! Ыра че ел поартѣ кѣтрѣ Жїв-
данї зчїгѣторїї Ырзїторїѣлї лецїї крецїнецї
нѣ по́те фї декѣтѣ крецїнескѣ. — Треї!
шї ашѣ пѣтеа маї адѣче де треї орї треї
да нѣ мї арѣ пѣреа ачестеа дестѣлѣ. —
Бїне! їарѣ кѣтѣ веї арѣта къ аѣ фост
ромѣнѣ! — Ашїа: Кѣ ромѣнїї сѣ ро-
манї де орїцїне, кредѣ дншїшї стрїнїї,
шї кѣ атѣта маї мѣлѣ а креде дсѣ дн-
даторїцїї ромѣнїї, карїшї нѣмеле шї лїт-

*) Dovedi, арѣта, атѣта вреа а зїче сѣрїторїѣл
кѣ ачеа зїчере. Ped.

ба ле аѣ дела Romanī. — Ачѣста е о премиссъ лп сѣхсѣл латѣ адевѣратѣ, іарѣ лп сѣхсѣл стрѣмтѣ сѣфере о dīstīncere *). — Еѣ сѣ detatѣ de пѣререа пѣрпнтелѣ Maior, каре зиче къ лп Italia ера маї тѣлте гпндї то'те de о вїдѣ італїкѣ, іарѣ despѣрдїте лнтре сїне прїп стателе карѣ форма, шї прїп діалептеле карѣ ворѣва, вїнекъ фѣндѣл лїмбеї ера тотѣ знѣл, прекѣтѣ шї рѣдѣчина пѣчїонелор. Ачестеа фїндѣ маї пре вртѣ то'те сѣхсѣ de Romanī, лшї цїнѣрѣ діалептеле лор шї de чї лпнаїте. Шї тѣкаркѣ скрїеа къ тодї латїнеще, тотѣшї пѣ сѣ пѣтеа фаче ка сѣ пѣ зїкѣ кѣте о ворѣвѣ аѣ кѣте о фрасе кѣшѣ сѣ зичеа лп сатѣл лор не лѣхндѣ тотѣ de зна а мїнте ла ценїл лїмбеї dōmнїторе. Акѣта еѣ сѣжнїгѣ **) къ знѣл дїп ачесте діалепте, ера діалептѣл ромѣнскѣ, каре пої лѣ ворѣвїтѣ пѣпѣ лп зїоа de астѣзї кѣ пѣцїнѣ местекѣчїне дїп лїмбї streїне, de карї сѣхтѣмѣ лпкѣцѣрацї декѣндѣ амѣ венїтѣ лп Dacia; шї маї пре вртѣ конкїзѣ, къ авѣндѣ сѣхтенѣа лѣ Жївѣнале, лпкѣтѣї пентрѣ форма дїп афарѣ шї легѣтѣра кѣвїнтелор, маї таре асѣтѣнаре къ ворѣва ромѣнскѣ декѣтѣ кѣ чеа классїкѣ, пѣ пѣте фї алтѣ мїнтреле декѣтѣ къ Жївѣнале аѣ фостѣ ромѣнѣ, аѣ дїп ачеа гїнте дїп Italia, каре апої аѣ венїтѣ лп Dacia, адекѣ дїп чеа ромѣнскѣ. — Бравїссїмо, ворѣ стрїга іарѣшї амїчїї мѣї, лпсѣ пентрѣ че пѣ крезї къ арѣ фї пѣтѣтѣ венї ачесте ідеї шї лѣї Стерне лп капѣ, каре ера омѣ фѣрте аскѣдїтѣ ла мїпте. — Еакѣ пентрѣ че: чеа дїнтѣїѣ пеп-

трѣ къ ера de конфессїа англїканѣ, шї адоѣа пентрѣ къ пѣ цїеа ромѣнеще. — Скѣртѣ, дарѣ вїне! лпнаїте! — Дѣпѣ че ам адѣсѣ ачесте арѣгѣмѣнтѣде ла жѣстїфикареа сѣхтенѣеї каре ам алесѣ спре Моттѣ траптатѣлї мѣѣ, пѣшескѣ ла лѣкрѣ лпсѣшї.

Кѣ сѣрѣчїа с'аѣ лптѣмплатѣ ка шї кѣ алте лѣкрѣрї шї тѣестрїї, de карї зиче Арїстотеле къ практика аѣ пречесѣ теоретїка. Вреѣ сѣ зїкѣ, къ аѣ фостѣ маї тѣлте мїї de апї ómїнї сѣрачї лп лѣте маї лпнаїте deа цїї че ї сѣрѣчїа. Шї лпкѣ сѣ афлѣ шї лп зїоа de астѣзї, лп каре лѣмїна фїлософїеї ашїа de таре лѣмїнѣзѣ пѣсѣ пре тасѣ шї пѣ аскѣпсѣ сѣптѣ патѣ, пѣ пѣцїнї ómїнї, карї лпнѣтѣ лп сѣрѣчїе пѣпѣ лп грѣтазї, шї de ар чере чїнева дела дѣшїї пѣмаї о сѣхмплѣ дефїнїчїїне despре сѣрѣчїе, арѣ къска гѣра, шї о арѣ лпкїде іарѣ фѣрѣ а цїї че рѣспѣнде. Шї de о теорїе лпвѣцатѣ despре ачестѣ обїептѣ серїосѣ, грѣѣ шї ponderосѣ лпкѣ нїме пѣ аѣ vїcatѣ. — О'ре дїче пѣ? — Пентрѣ къ кредѣ тодї къ сѣрѣчїа сѣ сѣхтѣ маї вїне de кѣтѣ сѣ лпвацѣ; шї пентрѣ къ о авѣтѣ тотѣ de зна лпнаїтеа окїлор de шї пѣ о провѣтѣ пої лпшїне депрїнзїндѣне о цїрѣ лп еа. Ачѣста е пѣрерїа челор лпвѣцацї шї челор не лпвѣцацї despре конпѣнереа теорїеї сѣрѣчїеї, каре шї мїемї парѣ адевѣрате, дарѣ їнкомплете. Кѣ афарѣ de ачестеа сѣ пѣте лпкѣ лнтреѣва, кѣтѣ сѣ лнтрѣвѣ лп тѣте шїїнделе, оре пѣ не ар адѣче верѣп фолосѣ посїтївѣ о теорїе рачїонатѣ despре сѣрѣчїе. Ла каре еѣ рѣспѣнзѣ, кѣтѣ почѣ рѣспѣнде акѣта, маї лпнаїте — de че ам десѣвѣлтѣ лѣкрѣл, къ кѣпѣщереа фѣнцїлор аѣ а фѣлптѣлїлор дїп каре сѣ траѣе сѣрѣчїа,

*) Вреа сѣ зїкѣ дескїлїпїре:

Ped.

**) Adao.

Ped.

не арѣ пѣтеа ажѣта але асѣпа, кѣндѣ а-
мѣ вреа съ трѣмѣ фѣръ еа, ші кѣпоще-
реа — ремеѣелор, кѣ карі ісѣ віндекъ
рѣнїле, не арѣ пѣтеа пѣпе љи старѣ а
скѣпа de дѣнса кѣндѣ пїар фїзрѣтѣ а маї
петрече ла олалтѣ. Маї тѣлтѣ пѣ почѣ
зїче акѣта, дарѣ чїне ва вїневої а че-
ті маї љппаїнте, ва гѣчї чеїмі заче
сѣптѣ лїмѣ. — Спѣнѣне дарѣ скѣр-
тѣ ші кїарѣ, че ї сѣрѣчїа; de внде съ паше,
ші че рѣѣ аѣ вїне фаче ла ómїnї? ворѣ
стрїга дóръ четїторїї — аѣ азїторїї меї
плїні de љппѣїїндѣ. *)

Сѣрѣчїа вїне дела сѣракѣ, ші сѣ-
ракѣ, вїтѣндѣмѣ ла етїмологїа кѣвѣптѣ-
лѣї, пѣ љндїрептѣзѣ а зїче посїтїве декѣ-
тѣ, кѣ съ траѣе дїн лїмѣїле індочелтї-
че; адекѣ аѣ дїн чеа індїкѣ, аѣ дїн чеа
персікѣ, аѣ дїн чеа медїкѣ, аѣ дїн
чеа арменїкѣ, аѣ дїн чеа колхїкѣ,
аѣ дїн чеа трачїкѣ, аѣ дїн чеа елленї-
кѣ, аѣ дїн чеа латїнѣ, аѣ дїн чеа ске-
анїкѣ, аѣ дїн чеа ѣрманїкѣ, аѣ дїн
чеа челтїкѣ. Акѣта негатїве зїкѣ: кѣ
пѣ ї нїчї дїн чеа гречеаскѣ аѣ елленїкѣ,
нїчї дїн чеа латїнѣ, нїчї дїн челе че съ
трагѣ дела дѣнса, нїчї дїн чеа ѣрманїкѣ,
нїчї дїн челе че съ трагѣ дела дѣнса, нїчї
дїн чеа скеанїкѣ, нїчї дїн челе че съ тра-
гѣ дела дѣнса. — (Коппачїоналїї меї во-
рѣ сѣрї дїн пеле de вѣкѣрїе, азїндѣ кѣ пѣ
ї печї дїн лїмѣїле скеанїче, — кѣтрѣ карї
пóртѣ маї тодї о зрѣ не тѣрїпїтѣ, дó-
рѣ de чева темеїѣ рѣзїматѣ). Ка съ пѣ
терѣметѣ маї департе, еѣ адазгѣ prin о
копїентѣрѣ вернїкѣ de стрѣвѣтѣтѣрѣ, кѣ

e dїn лїмѣа трачїкѣ. Лїнгѣ сѣракѣ (se-
gasi) пої маї авемѣ зп сїнонїмѣ сѣр-
манѣ (sermanu), каре љсѣ фѣръ љndoia-
лѣ амѣндозѣ дїн о рѣдѣчїнѣ рѣсѣрїте.
Ачѣстѣ рѣдѣчїнѣ љмі паре кѣ съ афлѣ ла
зп попорѣ љн Траѣїа лѣкѣиторїѣ, дарѣ, de
вїдѣ скеанїкѣ; зїкѣ seri aѣ sїgї, шї ла
дѣншї љнкѣмпѣзѣ orbis, óρφανος, waї-
se, че тѣ љпвїтѣ а о лѣса љнкѣ ла жѣ-
деката челор љпвѣцадї, de e адевѣрата
рѣдѣчїнѣ аѣ ва; іарѣ de e шї чеа адевѣ-
ратѣ, фїїндѣ кѣ пѣ съ афлѣ љн челелалте
лїмѣї de ачеа вїдѣ, съ пóте цїнеа, фѣръ
таре перїкѣ de грешалѣ, трачїкѣ. Дѣ-
пѣ ачѣста оссерѣѣ, кѣ съ маї капѣтѣ љн
лїмѣа ромѣнеїскѣ зп кѣвѣптѣ асемїне кѣ-
вѣптѣлѣї sermanu (сѣрманѣ), адекѣ du-
smanu (дѣшманѣ). љн лїмѣа гречѣскѣ съ
афлѣ δύσμενης, че e коппѣсѣ дїн дозѣ
пѣрїцї δυσ. шї μένος, карї ла о лалтѣ
љпсѣмпѣзѣ томпа че љпсѣмпѣзѣ ворѣа
ѣрманїкѣ übelgestinnt, шї љн латїнѣ óре-
кѣтѣ malevolus, љн лїмѣа трачїкѣ аѣ љн
спедїе Дачїкѣ пѣтеа љпсѣмпна шї маї
стрѣмтѣ іпїмїсї, дела карї о амѣ кѣ-
пѣтатѣ пої љппревѣлѣ кѣ сѣмпїфїкатѣл а-
чѣста. Пóте кѣ вор рѣплїка алдїї кѣ
дѣшманѣ e ворѣѣ тѣрчѣскѣ. Ла карї
еѣ рѣспѣзнѣ, кѣ Тѣрчїї о аѣ лѣатѣ дела
першї, ла карї e томпа а касѣ, шї Пер-
шїї о аѣ пѣтѣтѣ љппрѣмѣта дела Кавка-
сїанї, карї съ љппѣрѣеа љн дозѣ ратѣрї,
дїнтре карї зпѣл тречеа кѣтрѣ рѣсѣрїтѣ,
шї алтѣл съ љпгїндеа кѣтрѣ апсѣ; дїн-
тре ачѣдїа ера Колхїї шї Трачїї. Акѣта
e тѣмпѣ деа траѣе королларїѣ, кѣ пре-
кѣтѣ дѣшманѣ, ашїа шї сѣрманѣ e
ворѣѣ трачїкѣ; шї сѣрманѣ фїїндѣ дїн
о рѣдѣчїнѣ кѣ сѣракѣ, зрѣмѣзѣ кѣ сѣ-

*) Нерѣдаре.

ракъ е воръзъ din лимба трачикъ че ера а demestra.

Нѣмаї рѣмѣне лѣкъ тотѣши воръзъ стрѣинъ лѣ лимба ромѣнеаскъ. Шї ачѣста зїкѣ ла тóте треї вїтѣндѣмъ, сѣра кѣ, сѣрманѣ, дѣшманѣ, карї възѣ лѣ вестмінте стрѣине лимбей по'стре лѣмврѣкате.

1. Лѣ сѣра кѣ термінѣчїзнеа акѣ нѣ сѣ капѣтъ лѣ печї зп кѣвѣнтѣ кѣратѣ ромѣнеаскъ, дарѣ лѣ фóрте мѣлте din лимба счепанїкъ, — тѣкаркѣ кѣвѣнтѣл лѣ трегѣ лїпсеце, — шї ашїа възѣрїа de сѣ сѣ перде óрече din íntencítatea са.

2. Лѣ dusmanu дѣшманѣ, (аѣ дѣжманѣ, кѣмѣ прозвїдѣ зпїї) лїтера шїоертóре s сѣ лѣпсѣреце трежндѣ лѣ ш, че іарѣ нѣ сѣ афлѣ лѣ кѣвїнтеле челе кѣратѣ ромѣнешїї.

3. Лѣ sermanu (сѣрманѣ) вокала е сѣ прозвїдѣ рѣжвїндѣ лѣпашїнте de р, че іарѣ нѣ се капѣтъ ашїа лесне.

4. Лѣ amandozъ dusmanu шї sermanu вокала а нѣ сѣ мѣтъ лѣ ж, прежѣмѣ с'ар кѣдеа лѣпашїнте de n, вїтѣндѣне ла: romanu (ромѣнѣ), raganu (пѣжнѣ), fontana (фóнтѣнѣ) mana (мѣнѣ), lana (лѣнѣ), rane (пѣне), cane (кѣне), аѣ пѣкїне, кѣкїне, кѣмѣ зїкѣ чеї din коло de мѣнцї, нѣ шїї дѣпѣ че Аналоцїе, аѣ че — тачї —!

Лѣндѣрѣптѣ! іарѣшї ла лѣкрѣл пострѣ! Сѣра кѣ е ашїа дарѣ кѣвѣнтѣ трачикѣ, дарѣ din Etímolođїа лѣї не пѣтѣндѣ мѣна Аналїсеа маї лѣпашїнте de кѣтѣ ла рѣдѣчїна íпотетїкѣ seri аѣ siri, — каре вреа сѣ зїкѣ, „лїпсїтѣ de пѣрїндї“, шї метафорїче пóте лѣсѣмна дóрѣ шї „лїпсїтѣ de аверї“, че ар фї сѣра кѣ, нѣ пѣтемѣ скóте печї зп фолосѣ спре

ашѣzarea ideї че пої лѣмпрезвѣмѣ кѣ дѣпсѣл. Гречїї зїкѣ πενης шї δειλος, ал doilea лѣсѣмнѣзѣ маї мѣлтѣ temedѣ аѣ фрїкосѣ, латїнї pauper, Ítalianї povero, Спѣнїї pobre Фрѣнчїї pauvre, Англїї poor, цертѣнї атм, скеанї biedni, ubogї, scudni, Шпѣрїї szegény; възѣрос лѣ ашѣ апалїса тóте, іарѣ шїї кѣ печї зпѣ нѣ не скóте ла лѣмїнѣ. — Шї ашїа не цїпѣндѣ кѣвѣнтѣл лѣ сїне пѣтереа лѣкрѣлѣї, сѣптемѣ овлегацї а не авате ла ідеа че авемѣ деспре сѣрѣчїе, ка фашѣ шї нѣ ка ворѣзѣ, шї сѣ vedemѣ ла че резѣлтате пѣтемѣ ажѣнѣце десѣвлїндѣто.

Шп омѣ каре ар кѣтѣ і трѣвѣе, нѣ і печї сѣра кѣ, печї богатѣ; каре ар маї мѣлтѣ de кѣтѣ і трѣвѣе, е богатѣ: каре ар маї пѣцїнѣ декѣтѣ і трѣвѣе, е сѣра кѣ, Ашїа сѣрѣчїа е зп копчептѣ негатївѣ, „стареа лїпсїтѣ de авереа че трѣвѣе омѣлѣї.“ Іарѣ фїндѣ кѣ мѣсѣра трѣвѣїндеї е не ашѣзатѣ аѣ лѣндетермінатѣ, рѣмѣне сѣрѣчїа нѣмаї о старе релатївѣ. Deznde vine кѣ зп омѣ каре н'аре печї зп депарїѣ, зпѣл каре ар зече, шї алтѣл каре ар оміе, потѣ фї тоцї сѣрачї, шї тоцї богадї, че се паре парадоссѣ; шї че се паре маї мїпзнатѣ, чел че н'аре печї зпѣл, пóте фї богатѣ шї чел кѣ зече, сѣра кѣ, шї іарѣшї, чел кѣ зече пóте фї маї богатѣ, декѣтѣ чел кѣ о міе. De ічї потѣ траце Апоретїчїї копчепенда, кѣ сѣрѣчїа е нѣмаї о ідѣѣ. Дарѣ нѣ і ашїа. Сѣрѣчїа е о старе ашїа de реалѣ, кѣтѣ лѣкїде шї гѣра зпїї апоретїкѣ. Нѣмаї сѣ кѣвїне а не зїта vine ла челе, че сѣ de лїпсѣ омѣлѣї, шї фѣрѣ каре нѣ пóте трѣї, шї ла челе че сѣ de лїпсѣ спре а трѣї comodѣ. Шп омѣ каре н'аре че мѣлка, е сѣра кѣ, шї сѣ-

ракъ сѣръчиситѣ; ѡн отѣ каре п'аре пѣ-
не амѣ а тѣпка, е сѣракѣ пѣмаі дн по-
зітивѣ. Ън отѣ, каре п'аре кѣ че сѣ дн-
брѣка, е сѣракѣ сѣръкѣд. Ън отѣ, каре
п'аре ѡн аконершѣ, ѡnde с'ар аскѣnde de
ploie, de nea, de ѡерѣ, е сѣракѣ сѣрманѣ;
ѡн отѣ каре п'аре о касѣ de пѣтрѣ а лѣ-
кѣі, е сѣракѣ пѣмаі дн апелативѣ. Ноі
vom черчета пѣмаі сѣръчѣа de спеца дн-
тѣіѣ, каре е сѣръчѣе κατ' ἐξοχλν, кѣтѣ
зікѣ чеі днвѣдѣді; днсѣ не маі рѣтѣне
о проблемѣ а ресолва маі днпѣнте de а
пѣшн маі днлѣвптрѣл ачестеі черчетѣрї
днтерессанте, каре de о амѣ лѣса пере-
солѣтѣ, тѣтѣ черчетатеа ар фї фѣрѣ фоло-
сѣ, маі вѣртосѣ de с'ар афла врѣн Апо-
ретикѣ, каре сѣ нї о арѣче дн кале кѣп-
дѣ амѣ жѣдека кѣ сѣптемѣ гата.

(Ва ѣрма)

НЕТРЕБНИЧІА

Днвѣдѣтѣрїлор проіектате пѣтрѣ
шкоамеле націонаде дн ѡгарїа, де-
кларатѣ de комѣнитатеа дн Кѣнкѣ.

Ачеі domnї, карїі патронеск едѣкадіа
попорѣлї, поѣтеск ка, прѣчїі дела царѣ
дн маі тѣлді анї, кїар шї песте варѣ сѣ
днмеле днтрѣпа ла шкоаль шї аколо сѣ
днведе пѣзѣмаі а четї, а скрї, а сокотї шї
релїціа, чї шї статїстїка, ѡеографїа, істо-
рїа, фїсїка шї астрономїа; шї апої кѣнд
порѣдл ва кѣпоаѣе вїне тоате ачестеа,
атѣпчї ва фї морал, фѣрїчїт, їар патрїа ва
фї слѣвїтѣ шї маре. Бѣнѣле Doamne! а-
ста днсетнеазѣ атѣта, кѣт а кѣзта ѡѣ-
рѣл днтре коарне. Оаре ачеі domnї вѣнї

пѣтрѣ че нѣ днтреавѣ ла попорѣл de
рѣнд, шї песте пѣдїн ар кѣпоаѣе стареа
лѣкрѣрїлор; ар кѣпоаѣе, пѣтрѣ че есте
ачела тїкѣлос шї стрїкат. Ох! кѣт ам
dori пої, а пѣтрече тѣкар ѡн ан дн со-
дїетатеа ачестор domnї вѣнї, ка сѣ пѣтем
авеа порѣчїре de а прївї фѣрїчїреа лор чеа
de раїѣ шї а не дндрѣпта дн моралїта-
теа лор чеа днѣреаскѣ; пѣтрѣкѣ пої
вїедїі de пої сѣптем дн о старе аша пе-
порѣчїтѣ, дн кѣт de ла чїпстїдїі domnї
шї офїціалї, не карїі сокотїм кѣ чел пѣ-
дїн дн фаѣтѣ нїмїнї п'ар кѣтеза аї пѣтї
не'пвѣдѣді шї фѣрѣ едѣкадіе, vedem фоар-
те пѣдїне лѣкрѣрї морале фѣрѣмоасе, вред-
нїче de а ле ѣрма; дн протївѣ — рѣтѣне
ворѣва днтре пої — фоарте тѣлте лѣкрѣрї ре-
ле шї ѣрѣте vedem шї деспре дѣпшїі
азїм; шї фѣрїчїреа лор нїчї кѣ ам пї-
сѣтїо, дакѣ дн днлѣжнпларе п'ар фї клї-
рономїсїт еї дела таѣдї шї дела мамеле
лор мошїоаре фѣрѣмоасе, не каре, че е маі
тѣлт, кѣ нїчї дажде нѣ плѣтеск; шї че
нїзѣне! ачедїі domnї едѣкаді шї проко-
псїдїі нїчї не ачеа мошїе скѣтїтѣ de трїѣт нѣ
пот трѣі, чї кѣзтѣнд пѣрѣреа ванї, дї шї рї-
дїкѣ, кѣ гѣнд кѣ Дѣмнезеѣ шїе кѣт шї
кѣнд, дї вор маі плѣтї, пѣлѣ кѣнд пої
ѣдїі не'пвѣдѣді, хар Domnїлї, нѣ сѣптем
даторї кѣ нїмїк, декѣт ѡнеорї Преапѣлѣ-
тѣлї пострѣ Domn кѣ чева пѣдїн. Дечї
пѣшаскѣ ла нїжлок ачеїа, карїі с'аѣ рїдї-
кат дн пласа попорѣлї тѣнчїторїѣ сѣѣ
дн порѣчїре с'аѣ пѣскѣт афарѣ de ачееа,
шї поаѣ ѣстор некрескѣдї сѣ не деа пїл-
дѣ вѣнѣ, кѣ кѣвѣнтѣл, кѣ фапта, днтрѣ
днплїнїреа даторїїлор поастрѣ шї дн еко-
номїе, шї ачѣаста ва фї дн скѣрт чеа маі
вѣнѣ шї маі сїстематїкѣ шкоаль спре по-

вѣмареа пѣравѣрилор поастре; тѣкаркъ пої щѣм, кѣмкъ пентрѣ ачѣеа тотѣш, пре- кѣм дела днчепѣтѣл лѣмї аѣ фост пегїнѣ дн грѣѣ, аша ва фї шї пѣпѣ ла капетѣл лѣмї, ва шї трѣвѣе съ фїе, кѣчї патѣра дшї есте шї ва фї шїешї тотдеаѣна кре- дїнчоасѣ, шї пѣпѣ кѣнд не фаѣа пѣмѣп- тѣлѣї вор креѣе іерѣї шї родѣрї дѣлчї, а- таре, акре шї венїноасѣ, пѣпѣ атѣнчї вор фї шї оаменї вѣнї шї рѣї; шї пѣпѣ кѣнд дн патѣрѣ зп арвор се ва днпѣлда ка зп оріаш, іар алтѣл ва рѣмѣнеа мїк шї дн- пїлїт, пѣпѣ атѣнчї шї днтре оаменї вор фї маї ферїчїдї шї маї неферїчїдї. Дар поате къ атѣтеа вор шї фї дѣстѣле де програтѣ, — съ трѣчет акѣта ла мїнѣ- пателе мїжлоаче повїлѣтоаре де пѣравѣрї шї ферїчїтоаре.

Четїт. Дѣпѣ че акѣта дн лѣме стѣм аколо, дн кѣт а пѣ щї четї є маї тот зпа кѣ а фї рѣшїнат, шї дѣпѣ че вѣ- іѣдашѣл цѣран де шапте онт анї слѣвѣд кѣм есте шї недестоїнїк маї ла орї че тѣнкѣ, дн доаѣ трѣї іернї фѣрѣ нїчї о скѣдере ла тѣнка сѣтеаскъ поате днвѣѣа: ачѣаста пѣ о афлѣм де реа, ва о жѣде- кѣм а фї де трѣвѣїнѣѣ, тѣкаркъ орї чїне поате прїчѣне, кѣмкъ четїтѣл, маї вѣртос пѣмаї де сїне сокотїт есте чеа маї петрѣв- нїкъ щїїнѣѣ. Адекѣ, дѣпѣ че прѣкѣл днвѣѣдѣнѣ вїне рѣѣ а четї, есе дїн шкоа- лѣ, дндатѣ се сїлеѣе, ка кѣт маї кѣрѣнд сѣшї кѣщїѣе о карте де рѣгѣчѣне шї а- пої дн тот кѣрсѣл вїѣдїї сале се днкїнѣ саѣ чїтеѣе дїн ачѣеа ла времеа са акасѣ орї дн вїсерїкъ, фѣрѣ ка сѣшї маї треакѣ прїп мїпте а се фолосї де щїїнѣа са шї ла четїтѣл алтор кѣрѣдї. Іар' дѣпѣ че пої дїн днвѣѣѣтѣра преодїлор пощрїї щїм,

кѣм съ не пѣтем рѣга лѣї Dѣмнезеѣ шї маї алтѣелїѣ фѣрѣ карте, шї дѣпѣ че не домпнїї чеї кѣ едѣкаѣїе вѣнѣ нїчї алтѣелїѣ нѣ преа, іар дїн кѣрѣдї нїчї де кѣм пѣшї vedem днкїнѣндѣсе, кредем, кѣмкъ а не остенї прѣнчїї дн доаѣ трѣї іернї пентрѣ кѣщїїгареа знеї щїїнѣе аша петрѣвїнчоасѣ, шї че є маї тѣлт, а шї пѣлѣтї пентрѣ а- чѣеа, дакъ нѣ є чева маї тѣлт, чел пѣдїн днсѣ есте о пегїовїе дела пої. Алте кѣрѣдї, домпнїлор, нѣ пѣтем четї, кѣчї п'авем; нїчї пѣтем кѣмпѣра, пентрѣкъ п'авем ванї; дар де ам шї пѣтеа кѣмпѣра саѣ де нї леар шї дѣрѣї, нѣ леам четї, пентрѣкъ нѣ ле днцѣелеѣет. Фѣрѣ дндоїалѣ, ва кѣрѣе апѣ тѣлтѣ не Дѣпѣре, пѣпѣ кѣнд вом днцѣелеѣе пої дїарїѣл, каре се пѣвмїкъ не сеама поастрѣ! Двоастрѣ Домпнїлор вѣдї фї пѣрѣреа чел пѣдїн кѣ зп веак (о сѣтѣ де анї) днпашїтеа поастрѣ, шї не кѣнд пої вом днцѣелеѣе лїмѣа Двоастрѣ чеа де а- кѣта, Двоастрѣ Dѣмнезеѣ щїе че лїмѣѣ вѣдї ворѣї, тѣкаркъ шї атѣнчї адї прѣтїн- де іарѣш, ка съ кѣмпѣрѣм кѣрѣдїле чѣле поаѣ, іар нѣ чѣле веки. Дар съ вїо спѣ- нем оарзлѣнѣ: де ам шї аѣеа алте кѣрѣдї, де леам шї днцѣелеѣе, тотѣш нѣ леам че- тї, пентрѣкъ нѣ не ажзїѣе времеа ла де ачѣстеа. Днзѣдар не ворѣїдї, кѣмкъ шї попорѣл де рѣнд аре чеасѣрї словоде кѣтеодатѣ, дн каре, 'шар пѣтеа петрѣче кѣ четїтѣл; кѣчї пої де авем чеасѣрї словоде, де ачѣлеа не фолосїм спре а не одїхнї шї алїна тѣѣлареле поастре чѣле осте- нїте шї обосїте; шї дакъ не маї рѣмѣне шї песте ачѣстеа зп чеас доаѣ, де ачѣлеа не плаче ане фолосї спре днсенїнареа інї- мїї поастре дїн прїчїна тѣлтор лїпсе дн сѣпѣрѣрї аѣѣндате, кѣ атѣт маї вѣртос,

къ ши пе Двоастръ Domnilor къ едзка-
дѣе възпъ, маї къ сеамъ въ vedem тот о-
dixmind, веселіндѣвъ ши петрежандѣвъ.

Скрисоаре. Спре а ливѣда чева
съ скрим, се поѣтеще къ о іарпъ доаъ
маї тѣлт, декѣт ла четит; ши дѣпъ че
прѣкъл лп іернїле ачестеа поате ливѣда
а лмплетї корѣе, а лега тѣтѣрї, ферделе,
ва доар ши а тѣїа лемне, сокотїм, кѣмкъ
депрїнзїндѣсе ла ачестеа лши петрече вре-
меа къ тѣлт маї фолосїторїѣ, декѣт къ
ва ливѣда а скріе, пентрѣкъ де ачестеа се
фолосеце лндатъ кѣм леаѣ ливѣдат, іар
де скрисоаре лнчеатъ а се фолосї токма
не кѣнд аѣ ливѣдат а скріе. Кѣчї адекъ,
че скріе ши кѣнд скріе цѣрапѣл, де ши
щїе съ скріе? Фѣрѣ лндолалъ алтѣдатъ
мі аїреа фоарте рар, декѣт сїнгѣр кѣнд
лши съскріе пѣтеле свѣт ѣп хрисов гата.
Цѣрапѣл — къ пѣдїнѣ есчепдїе — п'аре
овїчеїѣ а коррѣспѣнде къ нїмїні, атѣт къ
пентрѣ скрісорї се чер ванї; кѣт ши пент-
трѣкъ ел стѣ лп комѣнкадїе пѣмаї къ
чеї де пе апроапе, къ карї лши іспрѣве-
ще треава пѣ прїп епїстолї, чї лп пер-
соанѣ ши лнкъ де тѣлте орї маї вїне дїп
кѣм о фак ачеста Domnїї чеї прокопсїдї
прїп скрісорї. Dar de ам ши щї скріе
къ тодї, тотѣш дїателе, рѣгѣмїндїле,
контрактѣрїле ши овлїгадїїле поастре ле-
ам фаче прїп Нотарїѣл (скріїторїѣл) по-
стрѣ, ка зпѣл каре есте маї депрїнс, ши
дѣпъ че потарїї лнкъ тревзїе съ трѣїа-
скъ ши пої лнкъ тревзїм сѣї пѣлїтїм ши
сѣї дїнем, пѣ прїчепем, пентрѣ че ар тре-
взї сѣ ливѣдѣт а скріе ши пої, сїнгѣр
спре ачел скоп, ка атѣнчї кѣнд ам ливѣ-
дат а скріе, деодатъ ши пентрѣ тотдеава
съ лнчетѣт а скріе. Аѣ пѣ кредецї до-

тпїлор, кѣмкъ омѣл лши вїтѣ ши пе лїмба
маїкѣса, дакъ пѣ о ва депрїнде лп зече
анї? Аѣ Двоастрѣ вїтадї, кѣмкъ ачеле
тѣнї пѣлпѣнде, каре ливѣдасерѣ а скріе,
маї тѣрзїѣ прїп тѣнка греа де коасъ ши
де лтѣлѣчїї се лтѣлѣ, креапъ ши се фак
пентрѣ скрисоаре къ тотѣл недестоїнїче.
Лп сѣжрїшїт де ши къ пѣдїна поастрѣ мїп-
те кѣпрїндем пої, кѣмкъ ѣп ом прїват каре
щїе чева съ скріе, лнтр'о комѣнїтате
лп каре нїмїні пѣ щїе съ скріе, дѣпъ щї-
їнда са лши аре чева пѣдїн кѣщїг; дар
дакъ тодї тѣдѣларїї зпѣї комѣнїтѣдї ар
щї скріе тот аша вїне ка ел, пѣ прїче-
пем че с'ар пѣтеа фолосї, прекѣм нїчї ачееа,
кѣм поате фаче щїїнда скрісорїї пе оа-
менї маї де оменїе дїп кѣм сѣпт. *)

Арїтметїкъ (сокоатеалъ). Фолосѣл а-
честеї щїїнде лнкъ ар фї пентрѣ попорѣл
де рѣнд фоарте пѣдїп, токма де ар ши
авеао; пентрѣкъ ел пѣдїнѣл че'л аре 'шїл
поате сокотї вїне ши фѣрѣ врео щїїндѣ
де арїтметїкъ, ши фѣрѣ нїчї о лнсемпаре
ши рѣврїчї лп скріс, ел щїе знде че аре.
Ба, де лї лнтрече, ка съ поатѣ вїнде о
гѣлеатъ доаъ де вѣкате, ши предѣл ачейїа
лнкъ'л щїе сокотї пе децете кѣт де акѣ-
рат ши лнкъ кѣте одатъ маї їте декѣт
ѣп тїпѣр дїп класѣл ал шаселеа алвїт де
кретѣ. Нїчї къ сѣптем пої пентрѣ ачееа
тїкѣлошї ши рѣї — де есте адеѣрат къ
сѣптем ши рѣї — пентрѣкъ п'ам щї фаче
сокотелї, чї маї вѣртос пентрѣ ачееа, къ

*) Ромѣнїї пощрїї ла ачеста зїк доаъ: Ла ѣп
кар де ливѣдетѣрѣ тревзїеск зече карѣ де
мїпте; ши іарѣш: Брѣнза есте възпъ, дар є
лп фоале де кѣпе.

п'авем че сокоті. Къ кѣт вом авеа маі тѣлтъ авѣіе, къ атѣта вом фі ші маі спрінтепї дп сокотеалъ, ші къ кѣт вом фі маі богаці, къ атѣта не ва фі ші едѣкаціа маі вѣпъ, маі вѣртос дакъ дпцелецет едѣкаціа, че есте токма акѣма де модѣ. Дар, ам възѣт пої тѣлді арїтмечї харнічі фоарте, карїі дпсѣ не лѣпгъ тоатъ щїиңда лор чеа арїтметїкъ аѣ фост маі пѣферїчїді, доар' ші маі рѣї де кѣт пої. Мъкар де п'ар маі фі щїѣт сокотї знїї дїп жѣдїї (вѣтафїї) пощрїї де сат нїчі одїноарѣ! Е, зѣѣ къ допнїї тѣціа вїне крекѣдї сѣпт фїретїчі, клнд воїеск а не фа че съ кредет пої тѣці сѣрачі, кѣткъ отѣл сѣрак се поате сѣтѣра ші дїп влїдѣл гол.

Статїстїкъ шї Цеографїа. Допнїлор, пої нїчі атѣта пѣ щїм, клте сѣфлете лѣвѣїеск дп сатѣл пострѣ, шї дпкъ къ атѣт маі пѣдїп дїп клте холде (погоане) не стѣ хотарѣл. Дпсѣ де шї кредет, къ де леам шї щї ачестеа, пої п'ам фї нїчі маі ферїчїді нїчі маі вѣпї, тотѣш сокотїм, кѣткъ ла вѣтеле ка ачестеа ар тревѣї сѣ не дпвѣдїаці маі кѣрѣнд, де кѣт, тареа клт се дптїнде: де четѣрїме есте Франца шї Англіа? клте сѣфлете сѣпт дп London шї дп Парїс? Де ачестеа дпведе шї щїеле дп мїнте ачеїа, кѣрора ачеста ле есте пѣтлїтѣл че ле дѣ пѣнеа, шї ачеїа кѣрора тоате, їар маі вѣртос времеа ле прїсосеѣе.

Історїе. Допнїлор, пої нїчі атѣта пѣ щїм, че с'аѣ дптѣтплат їерї дп сатѣл вечїп, къ атѣт маі пѣдїп щїм че с'аѣ дптѣтплат дп тоатѣ дара: шї дѣпъ че вѣтеле ка ачестеа пентрѣ пої клт одатѣ ар

фї тотѣш маі фолосїтоаре, сокотїм къ мїнтеа чеа сѣпѣтоасѣ пофтеѣе, ка вѣтеле ка ачестеа сѣ ле дпвѣдѣт маі пїпте де а щї че с'аѣ дптѣтплат дппїпте къ о мїе де апї, каре пентрѣ пої п'аре нїчі вп їнтерес. Есте лѣкрѣ де рѣс, а вреа сѣ щїм, чїне аѣ фост дп веакѣл ал треїспречелеа чел маі вестїт ероѣ дп патрїа поастрѣ шї а пѣ щї нїчі дѣкѣт, каре не есте дп зїоа де асѣзї Fóisrány (Окѣртѣиторїѣл). Се афлѣ їчі колеа допнї прокопсїді карїі щїѣ фоарте вїне тоатѣ маршрѣта Магїарїлор венїді дїп Асіа дппїпте де веакѣл ал поаѣлеа, дар дїп клте се дптѣтплѣ ла каса лор, дп'кѣтпѣрїле шї дп граждѣрїле лор, пѣ щїѣ нїтїк, шї токма пентрѣ ачестеа не лпгъ фрѣтоаселе аверї че ле аѣ, афлпдѣсе дп лїпсѣ де ванї шї стрїмтораці де кредїторї; петрек аѣвѣдї дп меланхолїе. Ної пѣ воїм а вѣта пїлдеї ачестора; кѣчі де шї кредет, кѣткъ а щї де ачестеа, есте преа фрѣмос, пої дпсѣ щїм шї ачееа, кѣткъ маі вѣртос отѣлѣї сѣрак нїчі одатѣ пѣї есте словод а скїтѣва фолосїторїѣл шї тревѣїносѣл къ ачееа че есте пѣтлїтѣл фрѣмос.

Ва вѣта.

ДЕЛА

„Сїмѣлѣл сѣворнїчїщїї поастре кредїпде“ дїп Нрѣл 37 а Фойї прїп о грешалѣ непрегїдїтѣ ретмасе пѣтеле азкѣрѣлї ачелїї арїкѣл каре есте: **TEODOR ZACHARESKĀ.**

ДНЩИИЦАРЕ ЛІТЕРАРЪ:

Дїп „Don Kїшот дела Манша“ де Міхїл Червантес Сааведра, ачест кап де оперѣ а лѣвѣдѣлїї поет Спанїол; традѣс дп ромѣнѣе аѣ епїт шї партеа а доа, шї се афлѣ де вѣжїзаре ла D. Лїврерїѣ Іосїф Романов дп Бѣкѣрѣщїї. Прѣдѣл есте 6 леї шї 26 парале.